

**A KÚRIA  
mint felülvizsgálati bíróság**

**í t é l e t e**

**Az ügy száma:** Pfv.VI.20.735/2015/7.

**A tanács tagjai:** . Kollár Márta a tanács elnöke  
. Puskás Péter előadó bíró  
Tamáné dr. Nagy Erzsébet bíró

**A felperesek:** I. rendű

II. rendű

**A felperesek képviselője:** dr. Galambos Gergelyügyvéd

**Az alperes:**

**Az alperes képviselője:** Bősze-Magyar Ügyvédi Iroda  
ügyintéző: dr. Bősze Ferenc ügyvéd

**A per tárgya:** 3.750.000 forint és járulékai megfizetése

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:** alperes

**A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:**

Törvényszék  
3.Pf.20.900/2014/8

**Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:**

Járásbíróság  
5.P.20.454/2012/41.

**Rendelkező rész**

- A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

- Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

## **I n d o k o l á s**

### **A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

[1] A peres felek között 2007. március 1-ét megelőzően, pontosan meg nem állapítható időpontban írásbeli szerződés jött létre, amelyben az alperes 2007. április 1. napjától 2017. március 31. napjáig a 24. számú vadászterületén kizárólagos vadászati jogot biztosított a felperesek részére. A felperesek vállalták, hogy ellenszolgáltatásként megfizetnek évi 750.000 forintot az alperesnek oly módon, hogy a teljes, tíz évi összeget egy összegben előre kifizetik. Kötelezték magukat a felperesek arra is, hogy évente, minden év április 15. napjáig további 2.000.000 forintot fizetnek meg, valamint biztosítják a műveléshez szükséges vetőmag, műtrágya és permetezőszer árát. Vállalták továbbá, hogy a saját költségükön magaslesek, etető-automatákat helyeznek el, kútúrásokat végeznek, pumpát, generátort állítanak fel, amelyek viszont a tulajdonukban maradnak és azokat a szerződés megszűnését követő négy héten belül a saját költségükön elszállítják.

A felperesek a 7.500.000 forintot 2006. május 21. napján megfizették. Az alperes akkori elnöke, S. G. a 2007. április 21-én tartott közgyűlésen tájékoztatta a tagságot a felperesekkel kötött szerződésről és azt a tagság egyhangúan elfogadta.

A felek a szerződést megelőző években is kötöttek már olyan szerződéseket, amelyekben a felperesek egy-egy évre kaptak vadászati jogot.

A felperesek a szerződésnek megfelelően 16 db magaslest építettek, illetve hozattak, kutat úratattak, amelyet szivattyúval szereltek fel és elhelyeztek egy önetetőt is a vadászterületen. A kút és a szivattyú értéke 450.000 forint, az önetetőé 85.000 forint, míg a kiadni kért magasleseké 880.000 forint volt.

A vadásztársaság vezetésében 2010. évben változás következett be és az új elnök, S. Z. 2011. március 16. napján az évi 2.000.000 forint vadászati díj megfizetésének elmaradására hivatkozva a felperesek vadászati jogát felfüggesztette. A felperesek a felfüggesztést jogszerűtlennek ítélték és 2012. március 31. napjával a szerződést felmondták.

A vadásztársaság új elnöke a régi elnök ellen a felperesekkel kötött szerződéssel összefüggésben büntetőpert és kártérítési pert indított.

### **A kereseti kérelem és az alperes védekezése**

- [2] A felperesek keresetükben kérték a szerződés alapján a hátralévő öt évre előre kifizetett 3.750.000 forint visszafizetésére kötelezni az alperest. Kérték továbbá, hogy a bíróság összesen 5.073.573 forint értékben kötelezze az alperest az általuk létesített magaslesek és az önetető kiadására, valamint a kút és a szivattyú értékének a megtérítésére.
- [3] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Vitatta a tíz évre szóló négyoldalas szerződés létrejöttét, mert álláspontja szerint a felek 2007. év után is csak évente kötöttek egyoldalas szerződéseket. Tagadta továbbá, hogy a felperesek saját költségükön készítették volna a vadászati berendezéseket.

### **Az első- és másodfokú ítélet**

- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek 3.750.000 forint tőkét és kamatait. Kötelezte továbbá az alperest, hogy tizenöt napon belül adja ki a felpereseknek az 1,3,4,5,6,8,10,11,12,13,14,15,16 sorszám alatt megjelölt vadászlesek és az önetetőt összesen 965.000 forint értékben, valamint fizessen meg a felpereseknek 450.000 forintot a kútfúrás és a szivattyú ellenértékeként.

Az elsőfokú bíróság a felperesek által becsatolt 2007. április 21-i közgyűlési jegyzőkönyv alapján a 10 évre megkötött négy oldal hosszúságú szerződést fogadta el érvényesnek. A felek ezen szerződés alapján számoltak el egymással annak megkötése óta és maga az alperes csatolt olyan német nyelvűre is lefordított feljegyzést, ami a 2007. évi szerződés alapját képezte. Ennek a szerződésnek a létrejöttét erősítették meg a kártérítési és a büntető per adatai és igazolásra került az is, hogy a 7.500.000 forintot a felperesek az alperesnek megfizették. Az alperes által hivatkozott egy oldalas szerződésen a dátum át volt javítva, így nem volt elfogadható, hogy a felek azt ugyanarra az időszakra kötötték volna.

A felek közt létrejött szerződés alapján a felperesek az évi 2.000.000 forint fizetési kötelezettségükkel nem estek

késedelembe, így az alperes nem jogszerűen függesztette fel a vadászati jogukat, a felperesek pedig jogosultak voltak ezért a szerződés 4.2 pontja alapján a szerződés felmondására. Tekintettel arra, hogy a szerződés a jövőre nézve szűnt meg, az öt évre előre kifizetett bérleti díj a felpereseknek visszajár. A meghallgatott tanúk vallomása és a csatolt igazolások alapján az elsőfokú bíróság bizonyítottanak fogadta el, hogy a vadászati berendezéseket a felperesek saját költségükön készítették, ezért a szakértői vélemény szerinti értékek alapján azok tekintetében is helyt adott a keresetnek.

- [5] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A jogerős ítélet indokolásában a másodfokú bíróság kifejtette, hogy az alperes a határidőben benyújtott fellebbezésében csak azt vitatta, hogy a felek között melyik szerződés jött létre, így a fellebbezési eljárásban a másodfokú bíróság is csak ezt vizsgálhatta.

A fellebbezéssel támadott részben a másodfokú bíróság indokolása szerint a felperesek által előadottakat - az elsőfokú bíróság ítéletének megfelelően - alátámasztották S. G., illetve B. J. tanúvallomásai, az alperes 2007. április 21-i közgyűlési jegyzőkönyve, a német nyelvű feljegyzés, valamint a kártérítési és a büntető per ítélete is. A szerződés érvényességét az alperes nem vitatta, egyéb elszámolási igényt pedig nem terjesztett elő így ezekről a bíróság nem dönthetett.

### **A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem**

- [6] A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet és elsődlegesen annak a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, harmadlagosan pedig az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedő hatályon kívül helyezéssel az elsőfokú bíróság utasítását kérte új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára.

Az alperes álláspontja szerint a bíróságok helytelenül - a Pp. 206. § (1) bekezdésében és a Pp. 221. §-ában foglalt megsértésével - mérlegelték a bizonyítékokat, amikor a négy oldalas szerződést fogadták el érvényesnek. A bíróság döntése alapjául szolgáló 2007. április 21-i jegyzőkönyv alapján nem állapítható meg, hogy melyik szerződésről volt akkor szó és ugyanazon a közgyűlésen került sor a II. rendű felperes tagként

való felvételére, ezért ő korábban nem lehetett a vadásztársaság tagja. A német nyelvű feljegyzés képezhette a felek tárgyalásának alapját, de az még nem jelenti azt, hogy annak alapján a szerződést meg is kötötték és az be is került az alperes közgyűlésére. Mindkét szerződés javított volt, a bíróság által elfogadottnak pedig dátum se szerepelt, az pedig, hogy a szerződés nem valósított meg bűncselekményt, még nem jelenti, hogy az a polgári jog szabályai szerint ne lehetne semmis.

Hivatkozott arra is, hogy a négy oldalas szerződésben kikötött, a felpereseket terhelő fizetési kötelezettség nincs arányban a „levadászási” lehetőségükkel.

A fellebbezési eljárás során elkésetten benyújtott fellebbezési kérelmével kapcsolatban az alperes előadta, hogy az kizárólag a határidőben beadott beadványa egyértelműsítése volt.

Hangsúlyozta továbbá azt is, hogy a kút és a szivattyú nem legális létesítmény, az bármikor szankcionálható.

- [7] A felperesek ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályban való fenntartását és az alperes perköltségben történő marasztalását kérték.

Hivatkoztak arra, hogy az alperes a bíróságok mérlegelését támadta, a felülvizsgálati eljárásban azonban nincs lehetőség a bizonyítékok ismételt értékelésére, csak jogszabálysértések vizsgálhatóak. A taggyűlés jegyzőkönyvéből kiderült, hogy a négy oldalas szerződés került elfogadásra, annak pedig nincs jelentősége, hogy a II. rendű felperes akkor lett a vadásztársaság tagja, mivel „külsős” vadászként is szerződhetett a vadásztársasággal. Az alperes kifejezetten nem kívánt érvénytelenségre hivatkozni, értékaránytalanság pedig nem került bizonyításra. Nem sértett jogszabályt a másodfokú bíróság akkor sem, amikor az elkésett fellebbezést nem vizsgálta, az alperes viszont a határidőben beadott fellebbezésében még csak a jogalapot támadta, az elkésetten benyújtott beadványában pedig már az összecszerűséget is. A kút és a szivattyú nem legális elhelyezésére az alperes eddig nem hivatkozott, új tények, bizonyítékok pedig a felülvizsgálati eljárásban már nem hozhatóak fel.

### **A Kúria döntése és jogi indokai**

- [8] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

- [9] A jogerős ítélet az ügy elbírálásához szükséges mértékben feltárt és helyesen megállapított tényállásból helytálló jogi következtetéseket vont le, jogszabálysértés nem történt.

[10] Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletét - a másodfokú bíróság által leírtaknak megfelelően - a határidőben előterjesztett fellebbezésével csak annyiban támadta, hogy az nem az alperes előadásának megfelelően az egyoldalas szerződést vette figyelembe a felek jogviszonyában. A Pp. 234. § (1) bekezdése szerint a fellebbezés határideje a határozat közlésétől számított 15 nap, a másodfokú bíróság ezért helyesen járt el akkor, amikor érdemben kizárólag azt vizsgálta, ami az alperes határidőben benyújtott fellebbezésében szerepelt. Amennyiben az alperes a saját előadása szerint is csak ennyiben támadta az elsőfokú bíróság ítéletét, akkor nincs is jelentősége annak, hogy a határidőn túl benyújtott fellebbezés kiegészítésében ténylegesen más okokra is hivatkozott.

[11] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében egyebekben lényegét tekintve az eljárt bíróságok mérlegelését támadta. A felülvizsgálati eljárás során azonban általában nincs helye felülmérlegelésnek, a bizonyítékok ismételt egybevetésének és értékelésének. Erre csak kivételesen és akkor kerülhet sor, ha a tényállás feltáratlan maradt, iratellenesen vagy okszerűtlenül került megállapításra, illetve logikai ellentmondásokat tartalmaz.

[12] Az első- és másodfokú bíróság azonban a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy a peres felek között 2007 évben létrejött a felperesek által hivatkozott négy oldalas szerződés és így a jogviszonyukban az az irányadó. Ezt támasztotta alá az alperes akkori elnökének, S. G.-nek, valamint B. J.-nek a tanúvallomása, valamint - az alperes iratellenes hivatkozásával szemben - a 2007. április 21-ei közgyűlési jegyzőkönyv is. Az alperes közgyűlésén felvett jegyzőkönyvből ugyanis kétséget kizáró módon megállapítható, hogy az alperes vezetése ekkor a felperesek által hivatkozott szerződést tárta a közgyűlés elé és a közgyűlés arról tartott szavazást. A jegyzőkönyvben le van írva, hogy a két osztrákkal kötött szerződés 10 év időtartamra vonatkozik, továbbá az is, hogy tájékoztatták a közgyűlést a felperesek által kifizetett 7.500.000 forintról is. (A jegyzőkönyv 1. oldalának vége, 2. oldalának eleje.) Mindezekhez képest már csak a jogerős ítélet által megállapítottak további megerősítését jelenti az az alperes által csatolt, német nyelvre is lefordított feljegyzés, amely szerint a felek éppen egy ilyen tartalmú szerződés létrehozásáról folytattak tárgyalásokat. Alátámasztotta azonban a jegyzőkönyv és a feljegyzés azt is, hogy - állításával szemben - az alperes jelenlegi vezetésének ha máshonnan nem is, de az alperesnél fellelhető iratokból tudomással kellett lennie a felek közt fennálló valós szerződéses jogviszonyról. Nem volt vitás az ügyben, hogy a felperesek már 2007 óta folytatták a vadászati

tevékenységet az adott területen, az alperes ennek ellenére mégis csak egy darab, átdátumozott példányban rendelkezésre álló szerződést tudott csatolni, holott ha állítása valós, akkor minden már eltelt évre kellett volna rendelkeznie ilyen tartalmú vadászati szerződéssel. Figyelemmel kellett lenni itt arra is, hogy az alperes által hivatkozott szerződésen nem csupán annak dátuma, hanem minden egyéb dátum is átjavításra került, azaz nyilvánvalóan valamely más évre szólhatott, az viszont nem volt megállapítható belőle, hogy melyikre.

[13] Mindezekre tekintettel nem volt tehát megállapítható, hogy az első-, másodfokon eljáró bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltak megsértésével értékelték volna. Tekintettel arra, hogy az indokolásban a bizonyítékokat részletesen kielemezték és értékelték, nem volt megalapozott az alperes Pp. 221. §-ára történt hivatkozása sem.

[14] Nem vitás, hogy lehet egy szerződés semmis akkor is, ha annak kapcsán bűncselekmény elkövetése nem valósult meg. Az alperes azonban, ahogyan erre már a másodfokú bíróság is rámutatott, a peres eljárás során a szerződés semmisségére nem hivatkozott. Nem volt ezért értékelhető az ezzel kapcsolatos előadása, valamint az értékaránytalanságra történt hivatkozása sem. A feltűnő értékaránytalanság fennállása ugyanis szintén egy érvénytelenségi, megtámadási ok, [Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 201. § (2) bekezdés] de a jogi képviselővel eljáró alperes a szerződést erre való hivatkozással nem támadta meg, ezért a bíróság erre irányuló kereset, viszontkereset nélkül a szerződés esetleges értékaránytalanságát nem vizsgálhatta. Nem volt ezért értékelhető a perben az alperesnek azon hivatkozása, hogy a felperesek az általuk fizetett ellenérték fejében "levadászási" lehetőséghez jutottak.

[15] A felperesek ellenkérelmének megfelelően nincs jelentősége a per elbírálása szempontjából annak sem, hogy a II. rendű felperes mikor vált a vadásztársaság tagjává. Az alperes korábban nem hivatkozott arra, hogy a kút engedély nélkül került megépítésre, a felülvizsgálati eljárás során pedig új tény, bizonyíték előterjesztésére már nincs lehetőség, ezért ez a hivatkozása a felülvizsgálati eljárásban már nem volt értékelhető. (Pp. 275. § (1) bekezdés.)

[16] A Kúria a kifejtettekre való tekintettel - a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján - a jogerős ítéletet, utalva annak helyes indokaira is, hatályában fenntartotta.

## **Záró rész**

- [17] A felek az ügyben tárgyalás tartását nem kérték és azt a Kúria sem tartotta szükségesnek így a Pp. 274. § (1) bekezdése szerint a határozat tárgyaláson kívül került meghozatalra.
- [18] A Kúria a Pp. 270. §-ának (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban is irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperest az alperes javára, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (2), (5) és (6) bekezdése alapján a ténylegesen végzett ügyvédi tevékenységgel arányosan megállapított és a 4/A. § (1) bekezdése szerint áfa-val növelt összegű összegű ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.
- [19] A pervesztes alperes által lerótt illeték az alperes terhén marad.

Budapest, 2016. április 26.

. Kollár Márta s.k. a tanács elnöke, dr. Puskás Péter s.k. előadó  
bíró, Tamáné dr .Nagy Erzsébet s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

Sz.Sz.

bírósági ügyintéző